

28. Palolaitos

Yleiskatsaus

Huolimatta palolainsäädännön tarkistamistyön pitkittymisestä kehitettiin v. 1974 palolaitoksen organisaatiota ottaen huomioon mm. palolautakunnan v. 1971 hyväksymät yleiset kehittämistavoitteet. Eräänä osatavoitteena oli päällystön asteittainen siirtäminen päiväpalvelukseen. Tätä varten perustettiin vuorotyössä olevien palomestareiden työajan lyhentämisen takia päiväpalvelukseen kaksi uutta palomestarin virkaa velvollisuuksin osallistua päivystykseen palopäällikön määräämällä tavalla.

Organisaation kehittäminen

Hälytyskeskukseen perustettiin kuusi uutta virkaa, joista kolme hälyttäjän ja kolme hätäkeskuksen hoitajan virkaa.

Vanhentuneen johtosäännön asettamista rajoituksista huolimatta palolaitoksen järjestysmuotoa on pyritty asteittain kehittämään. Osastojen organisaatiota ja toimintaa tehostettiin sisäisillä uudelleenjärjestelyillä. Palonehkäisyosaston kohdalla tässä ei kuitenkaan onnistuttu, vaikka palolautakunta teki myös kertomusvuonna useita tätä koskevia esityksiä. Ongelmana oli lähinnä henkilöstön kelpoisuusehtojen ja palkkauksen välinen ristiriita.

Palolaitoksen uudisrakennusohjelmaan liittyen valmistui toimintavuoden alussa uusi Suomenlinnan paloasema, jonka virallinen avaus tapahtui palolaitoksen vuosipäivänä 1.10. Paloasemalla on tilat yhdelle paloautolle ja sairaautolle miehistöineen. Avauspäivään mennessä oli paloasema vastaanottanut toimintavuonna yli 100 hälytystehtävää, mikä osaltaan osoittaa aseman tarpeelliseksi saarella.

Rakennustoiminta

Herttoniemen paloaseman yhteyteen rakennettiin kevyt tilapäinen sairausautovarikko, jonne sijoitettiin päivittäisestä käytöstä poistetut, mutta varavalmiuteen kelpaavat sairausautot. Järjestely paransi sairaankuljetustoimen *katastrofivalmiutta*. Keskuspaloaseman (Kallio) rakennustyöt jatkuivat toimintavuonna suunnitelmien mukaan ja *Erottajan paloaseman* saneerausta koskeva suunnittelu eteni pääpiirustusvaiheeseen.

Palolaitoksen uusittu *peruskoulutusjärjestelmä* käsitti kertomusvuonna kaksi palotoimen peruskurssia. Vuoden alussa valmistuivat ensimmäiset kahden vuoden perusteellisen koulutuksen saaneet uudet palomiehet. Kyseessä olevan ensimmäisen palotoimen peruskurssin päättäjäistilaisuus pidettiin koulutuskeskuksessa Haagan paloasemalla 31.1. Kurssinsa päättäneet palomiesoppilaat nimettiin samalla palomiehen virkoihin.

Koulustoiminta

Palolaitoksen kuvaustoimintaa jatkettiin kertomusvuonna entiseen tapaan eli päivystävän palomestarin kuljettajan toimesta. Kuvauskohteet määriteltiin toimintaohjeella, jonka lisäksi päivystävä palomestari voi määrätä suoritettavaksi valokuvia tarpeen mukaan ja kuvat arkistoidaan erityisen kuvausryhmän toimesta. Palo- ja onnettomuustapauksissa otettuja kuvia on käytetty menestyksellisesti sekä palonsyyn- että rikostutkinnassa. Kuvia luovutettiin toistaiseksi vain virkakäyttöön ja koulustoimintaan.

Kuvaustoiminta

Työsuojelu Työturvallisuutta tehostettiin kertomusvuonna merkittävästi hankkimalla alan valtakunnalliset määräykset täyttävä sammutusvarustus sammutusosaston koko henkilöstölle samoin kuin sopimuspalokuntien hälytysosastoille.

Henkilökunta

Vaihtuvuus *Palolautakunta täytti* kertomusvuoden aikana 17 virkaa: tp. koulutuspäällikön, tp. sairaankuljetuspäällikön, kaksi palokersantin, paloinsinööriin, korjausmestarin, kaksi tp. apul.palotarkastajan, kaksi palo esimiehen, kaksi tp. palomestarin, apul.palomestarin, kaksi toimistoapulaisen, kirjanpitäjän sekä tp. laitospäällikön virat.

Palopäällikkö nimitti kertomusvuonna virkoihin 14 palokorpraalia (ylipalomiehiä) ja 30 palomiestä, *valitsi* työsopimussuhteeseen palotoimen peruskurssille 22 palomiesoppilasta sekä *palkkasi* työsopimussuhteeseen 9 henkilöä: autokorjaamon huoltomiehen, 2 lähettiä, puuseppä, 2 puhelunvälittäjää, vahtimest.-lämmittäjän, tstoapulaisen ja -virkailijan. Lisäksi palopäällikkö *palkkasi* hätäkeskuksen hoitajan tp. virkoihin 3 henkilöä ja hälyttäjän tp. virkoihin 3 henkilöä sekä tp. palomiehen määräaikaisvirkaan, 44 palomiesoppilasta, viisi ts. sairaankuljettajaa, tp. toimistoapulaisen ja 16 tuntipalkkaista ts. sammutusmiestä Suomenlinnan palolaitokseen.

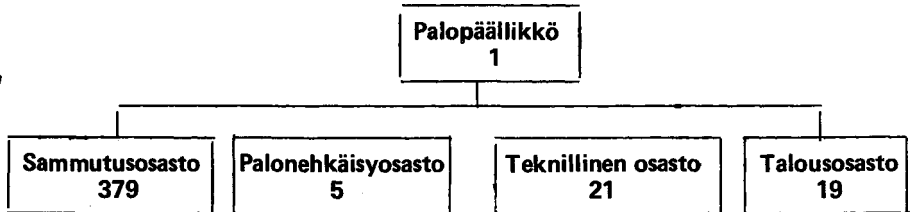
Palo esimiehen tehtäviin Suomenlinnan paloasemalle palopäällikkö määräsi eri pituisiksi ajanjaksoiksi kahdeksan laitoksen ylipalomiestä.

Palolaitoksen *palveluksesta erosi* kertomusvuonna 14 henkilöä: paloinsinööri, paloteknikko, ylipalomies, 4 palomiestä, sairaankuljettaja, hätäkeskuksen hoitaja, puhelunvälittäjä, 2 tstoapulaista, kirjanpitäjä ja lähetti.

Kertomusvuoden aikana palolaitoksen henkilökunnasta *kuoli* kaksi henkilöä, *eläkkeelle siirtyi* 15 henkilöä: 7 palokorpraalia, 2 palokersanttia, korjausmestari, 2 ruiskumestaria, puuseppä ja 2 ylipalomiestä.

Henkilökuntaan kuului kaikkiaan 404 miestä ja 21 naista, eli yht. 425 henkilöä, jotka jakautuvat eri osastoille seuraavasti:

Henkilökunta osastoittain

Sammutusosastoon on tässä luettu kuuluvaksi palomiesoppilaiden lisäksi neljä työsopimussuhteista sairaankuljettajaa ja talousosastoon palkkiovirkainen kapellimestari.

Tapaturmat Kertomusvuoden aikana sattui sammutushenkilökunnan keskuudessa sammutustyössä 21 ja harjoituksissa työpalveluksessa 87 tapaturmaa, joiden aiheuttamat työpäivämenetykset olivat yht. 1 214 päivää. Teknillisen osaston henkilökunnan keskuudessa sattui 5 tapaturmaa ja palonehkäisyosastolla yksi tapaturma aiheuttaen yht. 33 työpäivän menetystä. Talousosaston henkilökunnan keskuudessa sattunut yksi tapaturma ei aiheuttanut työstä poissaoloa. Tapaturmakorvauksia suoritettiin yht. 54 509 mk.

Sairauden tai tapaturman perusteella myönnettiin viranhaltijoille sairauslomaa 662 kertaa; sairauspäiviä oli yhteensä 5 601. Työsopimussuhteessa olevien vastaavat luvut olivat 51 ja 491 sekä palomiesoppilaiden 66 ja 431.

Henkilökunnan eri ryhmien sairauspäivien keskimääräinen luku sairaustapausta ja henkilöä kohti oli seuraava:

Henkilökuntaryhmä	Sairaus- tapauksia	Sairauspäiviä keskim. vuodessa	
		sairausta- pausta kohti	henkilöä kohti
Viranhaltijat			
- päällystö	19	7.32	6.95
- alipäällystö	59	7.08	19.90
- miehistö	586	8.38	19.04
- talous- ja huolto henkilökunta	24	10.20	10.65
Työsopimussuhteessa olevat	108	8.39	12.76

Koulutuskeskuksessa jatkui opetus toisella *palotoimen peruskurssilla* koko kertomusvuoden ajan. *Koulutus*
Kolmas palotoimen peruskurssi aloitettiin 15.1.ja sen oppilasmäärä oli 22.

Kertomusvuoden aikana palolaitoksen henkilökunta toimi *opetustyössä* koulutuskeskuksen kursseilla yli 2800 tuntia. Ammattikasvatushallitus myönsi koulutuskeskuksen järjestämille kahdelle palotoimen peruskurssille *valtionavustusta* yhteensä 60 730 mk. Koulutuskeskuksen toimintaa johti edelleen koulutuspääll. Bo Winqvist. Koulutuskeskuksen vastuuhenkilön apulaisena ja sijaisena toimi palomest. Jouko Järvinen.

Koulutuspäällikkö osallistui maanpuolustuskursseille, kaksi palokorpraalia suoritti Valtion palo-opiston palomiesluokan ja neljä sairaanhoito-oppilaitoksen sairaankuljetuskurssin. Lisäksi kaksi henkilöä osallistui Valtion palo-opistossa järjestetyille happilaitteiden huoltokoulutuspäiville ja kaksi suoritti siellä palomestari luokan ensimmäisen jakson. Edelleen oli laitoksessa 12 osanottajaa Helsingin kaupungin henkilöasiainkeskuksen järjestämillä eri alojen kursseilla.

Kalusto

Vuosina 1971-1973 pyrittiin uusimaan erityisesti sairasautokalustoa. Kertomusvuonna aloitettiin *Pelastus-*
sen sijaan sammutus- ja pelastuskaluston uusinta. Niinpä vuoden aikana otettiin käyttöön kolmas *autot*
pelastusauto, joka on varustettu 163 hevosvoimaisella keskimoottorilla ja automaattivaihteistolla. Käsityökalujen sekä omalla polttomoottorilla toimivien välineiden lisäksi miehistö voi käyttää myös sähköllä ja paineilmalla toimivaa pelastuskalustoa. Autossa on oma kiinteä sähkögeneraattori ja paineilmakompressor. Pelastusauton kalustolla on mahdollista myös valaista onnettomuusalue tehokkaasti pimeänä aikana.

Varsinaisia sammutusautoja hankittiin kaksi, joiden välineistöön kuuluu sammutus-, pelastus- ja *Sammutus-*
raivauskalustoa sekä hengityssuojaimet koko miehistölle. Erityistä huomiota on kiinnitetty järeään *autot*
sammutuskalustoon. Sammutusautot on varustettu mm. siirrettävillä vesi- ja vaahdotykeillä, joiden läpivirtausteho on 2 000 l/min.

Kertomusvuonna hankittiin myös yksi lääkintöhallituksen sairasautojen mittoja ja varusteita koskevan ohjeen vaatimukset täyttävä sairasauto. Paloasemien ym. moottoriajoneuvotilanne v. 1974 selviää jäljempänä esitetystä taulusta. *Sairas-*
autot

Keväällä uusittiin ruiskuveneen moottorit dieselkäyttöisiksi sekä samalla myös veneen palopumput. Henkilökuljetuksia varten hankittiin yksi miehistöauto ja kalustokorjaamolle uusi huoltoauto. *Ruisku-*
veneet ym.